

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki Katoliškega tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta štev. 5, vsprijema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštne proste.

Ne pozabite na se!

Mnogi stanovi človeške družbe že imajo danes sredstva, s katerim si branijo in pridobivajo stanovske koristi. Uradniški stanovi imajo mogočne državne zveze, s katerimi uplivajo pri volitvah na poslance; na razpolago so jim tudi vsi najrazširjenijsi časniki, v katerih obdelavajo javnost za svoje težnje. Obrtniki in trgovci imajo stanovske zadruge, zraven pa uplivne in mogočne trgovske in obrtne zbornice. V teh zbornicah njihovi odposlanci javno razpravljajo o stanovskih zadevah, in vse, kar tukaj zaželijo, pride pred javnost in pred deželne in državne oblasti. A tudi časopisja se znajo trgovci in obrtniki posluževati, upoštevajoč neprecenljiv upliv tiska na merodajno javnost. Tudi tovarniški delavec ima sredstva v svojo obrambo; najsilnejše njegovo orožje je stavka ali štrajk. Kadar s svojo plačo večina delavcev ne more več izhajati, tedaj ustavi delo. Tovarnar ima samokres na prsih, ali ugoditi delavcem ali pa opustiti podjetje! S tem orožjem delavci zmagujejo!

Le jeden stan je, ki se da pobleveno kakor jagnje gnati v mesunico, to je kmečki stan. Žulji se mu delajo na rokah, pot mu kaplja s čela od velikega napora, suh je in zdelan in zbit kakor lan, toda on si ne zna pomagati. Pokorno si da nalačati nova davčna bremena, pod ceno prodaja svoje pridelke, po zimi se hrani z gladom, po leti pa s prevelikim delom, zraven pa z občudovanjem gleda velikodušno vlado, kako deli dobrote drugim stanovom širne naše države.

Ali si kmetje ne morejo pomagati? O, si morejo! Kmečka društva, ki bodo zagovarjala vaše

stanovske težnje si lahko snujete, kakor uradniki. Kmetijske zbornice lahko dobite kakor trgovci in obrtniki. Državni zakon v tej zadevi je že sklenjen in samo na deželne zbole vam je treba pritisniti, da se tudi po deželah izvede. In kar je štrajk za delavca, to so za vas pridelki. Skrbeti morate, da po zadružnem potu postanete vi gospodarji svojih pridelkov, da jim vi narekuje cene, in potem lahko uplivate na lačno človeško družbo kakor delavec na tovarnarja. Pridelki so vaša moč, v njih spava in počiva vaša sila, kojo morate znati izrabiti. Tudi časopisov vam ne manjka, ki so vam vedno na razpolago. Toda posluževati se jih morate in sicer res v svojo stanovsko korist. Kaj pomagajo osebni napadi, kaj pomaga blatenje "farjev", kakor nekateri kmetje delajo v "Štajercu", kaj pomaga potegovanje za tuje jezike, nič, ampak v časnikih spravljuje svoje stanovske zahteve na dan. Pišite o njih ter prisilite javnost, da se o njih razpravlja in govor.

Kmetje, to so vaša orožja, poslužujte se jih v svojo korist! Za vse mogoče želite drugih ljudi se dajate izrabljati, na se pa pozabljate!

Politični ogled.

Državni zbor. Nujnost predloga vseňemcev, naj se da Galiciji samouprava, ni bila sprejeta. Tudi nujnost predloga čeških poslancev glede pregleda ustave, je bila odklonjena. Nato je zbornica sprejela zakon zaradi zboljšanja uradniške pokojnine in zaradi pokojnine vdov uradnikov. V petek dne 30. m. m. se je državni zbor zaključil in se snide zopet dne 27. aprila.

Kmečki poslanci in volilna preosnova. Dne 28. in 29. marca so imeli državni poslanci, ki

zastopajo kmečke občine, posvetovanja zaradi volilne preosnove. Mnogi poslanci so povdarjali, da je sedaj tako posvetovanje že prepozno, ker je vladni predlog že izdelan in poslanski zbornici predložen. Zjednili so se, deleti na to, da se izločijo nekateri obrtniški kraji iz kmečkih volilnih okrajev.

Nemška kmečka stranka v državnem zboru. Nemški kmečki poslanci iz Češkega so se združili v posebno nemško kmečko (agrarno) stranko. Ker šteje stranka zdaj osem poslancev, zadobi v državnem zboru pravice samostalnega kluba, kar je za volitve v odseke velike važnosti.

Vinogradniška postava. Vinogradniški odsek v državnem zboru, ki se bavi sedaj z vprašanjem, kako braniti pristne vinske pridelke proti vinotržkim pančarjam, je imel zopet sejo, v kateri je predsedoval naš poslanec Robič. Sklenili so, da poslanca dr. Ploj in Marchet predelata odsekov načrt vinogradniške postave v sporazumu z vlado do 6. majnika.

Deželni zbor kranjski. V ponedeljek dne 2. aprila je imel deželni zbor kranjski sejo, katero je pričakovala z napeto pozornostjo ne samo slovenska ampak vsa avstrijska javnost. Vlada je predložila deželnemu zboru novo volilno osnovno. Zastopstvo stanov naj ostane kakor je dosedaj, namreč skupina veleposestva, mest in kmečkih občin, a tem se naj pridruži nova splošna skupina, v kateri se voli po načelu splošne in enake volilne pravice. Nova skupina naj dobi deset poslancev, kmečka skupina jih obdrži 16, mestna 10, veleposestva 10 in tudi ljubljanski škof ima sedež in glas v zbornici. Slovenska ljudska stranka in veleposestvo se nista v prvi seji nič izjavili, ali sta zadovoljni s premembro ali ne, le liberalna stranka je že izdala izjavo, da odločno odklanja vladni predlog. Celo naravno, ker po njem izgubi v deželnem zboru vso moč!

Liberalni zaupni shod na Kranjskem. O tem shodu je na ljubljanskem zborovanju volilcev zadnjo nedeljo dne 1. aprila v Ljubljani izprego-

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

Za Boga?! V gorovju in nismo se srečali?! je vzkliknil Slaviša.

"Da, vodil ga je oni Glišo, ako se ga še spominjaš, da bi ujeli tebe. Naleteli so na begunce, kjer je bila Kosenka z Vjerušo in vse poklali."

"Glišo?" Slaviša je vzdignil roke proti nebu. "Jezus, lastni ljudje služijo sovragu tvojemu in domovine! — Ali dobim ga!"

"On je že sojen," reče Kosenka. "Ko sva hotela pobegniti z Vjerušo, nama je zastavil pot. Vjeruša ga je pobil in jaz sem odbežala sama."

"In Vjeruša?"

"Rekel je, naj bežim, on da ostane sedaj, da jih zmoti. Slišala sem še, da je klical stražo."

"Vedel sem, da jim napravi zmedo! Čudno, da nekaj namerava! Tovariši, nocoj posetimo bega v Gajidi!"

"Turkov je mnogo!" je rekla Kosenka.

"Pomoči ne moremo čakati, ker nam prej odide v mesto. Sv. Martin in sv. Jurij nam pomagata!"

Ko so slišali vstaši, da odrinejo na plesišče, kjer se z noži in smodnikom pozdravlja, se jih pototi razbrzdano veselje. Že, da se je našla Kosenka, so vriskali in pevali, sedaj pa je postal še vse veselje. Meči in handžari so se lesketali, čepice

letele v zrak, prav kakor takrat, ko so menili odriti reševat Slavišo in Žarka. Še večji ponos jih je navdajal, ker so imeli med seboj poveljnika, ki jim je zagotavljal poraz sovragov. Nek glas je jeli peti in odzvali so se drugi:

"Aj, aj, mili Bože, daj,
ili ljubu, ili raj . . ."

Med tem ko so vstaši zapuščali Borovice, je divjal Osvinbeg v Gajidi. Izgubo Kosenke ni mogel preboleti in je razsajal, kakor okrutnež. Njegovo jezo so čutile bližnje vasi. Tam, kjer so prebivalci pobegnili, je opustošil in požgal vse, v drugih pa polovil, kar je našel in se znašal nad njimi. Moške je moril na mestu, ženskam, posebno mladim, je pa pripravljal muke. Vojaki so se znašali nad njimi bujše kot živila in jih polagoma morili. Prava Sodoma in Gomora! Mlade ženske so pa vzel seboj.

Nastala je noč. Mesec je vzplaval na nebesni obok, ali zakrili so ga oblaki, ki so se vlačili ob obzorju. Okrog turških ognjev so razsajali Turki in se krohotali solzam ugrabljenih mladih žen in deklet. Tupatam je vzel kateri ogorek in ga pritisnil na noge devici ali na prsi, kamor je pač dosegel. Nekatere je obšla že slabost in so se onesvestile. Lopovi so je prijeli za noge in je pomolili nad ogenj, da so lasje v bujnjem ognju zaplapolali. Od bolečin se zvijajoči žrtvi so še konečno zarezali vrat.

Turške straže so skrbno čule.
Bilo je že pozno, ko je zaskovikala sova.

"Ibrahim," poklice stražnik tovariša. "Ali si slišal?"

"Sova je bila!"

Za nekaj časa reče zopet oni:

"Ibrahim, pri Mohamedu, v tem kraju je mnogo sov!"

Ibrahim jame poslušati. Tupatam se je slišalo kako je zakričala sova.

"Res, Izmail, mnogo sov je tu!"

"Ibrahim, mene je strah teh ptičev?"

"Strahopetnež, da bi ne videl raja! Kaj ti more sova?"

"Kaj pa, ako niso sove?"

"Kdo pa?" vpraša Ibrahim in zopet posluša. Ker pa je bilo vse tiho, se pomirita.

Kmalu na to zopet opozori Izmail tovariša na šum.

"Kaj se plašiš? Veter je zganil vejevje, ali pa kako stvar."

Ali bili so vstaši ogleduh. Videli so vse, kar so počenjali Turki. Obkolili so celo vas in čakali povelja. Ni preteklo pol ure potem, kar se zasveti vas. Požar izbruhne na dveh koncih in objame naglo vso vas.

Turki osupnejo. Jamejo kričati in se umikati iz vasi, da jih ne pokopljte goreče tramovje.

V tem so pa jele od vseh stranih pokati puške. Pri svitu ognja so videli vstaši meriti in streli so postajali vedno gostejši. Luna je stopila iz oblakov, kakor priča in oznanjevalka, da je nocoj napočila ura osvete. Tako se je vnela bitka ob mesečni svetlobi in svitu ognja. Turki so jeli streljati in se zagnali v jedno smer, da pretrgajo vstaški oklep in jim pridejo za hrbet. To se jim posreči, ker je bilo vstašev premalo. Sama hrabrost pa ne vzdrži ste-

voril vodja Slovenske ljudske stranke dr. Šusteršič te-le besede: „Na liberalnem zaupnem shodu so govorili o volilni reformi (spremembri) za državni zbor in tu opazimo nekaj čudnega. Zahtevali so, naj se dasta mestom še dva mandata, ki se naj vzameta k metom, potem pa so še protestirali (ugovarjali) proti razdelitvi mandatov na Koroškem. To je bilo vse. Pogrešali pa smo protesta (ugovora) proti temu, da bi se 10.000 Kočevarjem dal poseben mandat. To je čudno. Največja nevarnost je, da Kočevarji dobe en mandat. Za to se potegujejo vse nemške stranke. A o tem se ni čul noben glas protesta. To pripovedamo v premislek! Drugič pa niso nič protestirali proti krivici, ki se godi štajerskim Slovencem, ki dobe le šest mandatov, namestu osem, in proti temu, da dobe Nemci na Spodnjem Štajerskem en mandat na tako čuden način, da so združili vsa nemška gnezda za poslanca Pommerja. To je čudno! Naredili so liberalci tako, ker upajo, da bodo s pomočjo Nemcev dosegli 2 mestna mandata! Za to so pripravljeni prodati celo slovensko narodnost za en groš. (Pritrjevanje.) To je največja infamost (nesramnost) od stranke, ki je trdila, da sem prodal jaz Štajerce in Korošce.“ Mi dostavljamo, da so tudi na Štajerskem nekateri tako nesramni ter ponavljajo to liberalno laž, samo da bi s tem spravili ob kredit stranko, kojo vodi dr. Šušteršič in s katero delujejo skupno v državnem zboru tudi naši štajerski poslanci. Vsakemu liberalnemu lažniku se naj v tej zadevi odločno zaveže jezik!

Kmečki listi na Nemškem. Tednik kmečkega društva na Bavarskem izbaja v 85.000 izvodih in sicer ima 8 strani strokovne vsebine, po 28 strani pa naznani. Pri nas se kmetje še vse premašo briagajo za svoje kmečke časnike.

Razne novice.

* † Profesor Luka Zima. Dne 18. marca ob 4. uri popoldne so v Varaždinu spremili k večnemu početku znamenitega štajerskega rojaka, prof. Luka Zima. Rodil se je 13. oktobra 1830 v Jurjevem selu župnije Majšperg. Gimnazijo je pohajal do 8. razreda v Mariboru, 8. razred in maturje pa z odliko dovršil v Zagrebu. Potem je študiral na vseučilišču v Gradcu in Pragi. Dovršivši vseučiliščne nauke, je v jeseni 1. 1856. odšel v Karlovce, kjer je služboval kot profesor polnih 20 let. Dne 15. oktobra 1876 je nastopil profesorsko službo na kr. gimnaziji v Varaždinu, kjer je služil 16 let, potem pa je stopil v pokoj. Kot vpokojenega profesorja ga je pa srbska vlada poklicala na visoko šolo v Belgradu, kjer je postal profesor grškega jezika, a je zaradi slabih oči čez 4 leta moral odstopiti. V priznanje njegovih zaslug ga je srbski kralj odlikoval z redom sv. Save. Potem je živel v pokoju zopet v Varaždinu, kjer je vdan v voljo božjo in previden s sv. zakramenti umrl. Luka Zima je bil eden najboljših poznavalcev hrvaškega jezika in jugoslovenskega pesništva. V programih karlovačke in varaždinske gimnazije je napisal mnogo lepih člankov,

vilu. Nastale so posamezne gruče in tolpe, boreče se na svojo roko. Žvenk orožja je polnil in dramil tih noč, strelji, hropanje in vzklikli so se spajali s prasketanjem ognja. Vstaši in Turki so se borili mož proti možu.

Največjo grozo je razširjal Slaviša in Žarko. Kakor povsod, so se Turki ogibali obližja Slaviše in branili so se le oni, ki so bili prisiljeni. Pa šli so v gotovo smrt.

Ilija, oni ogromni vstaši, je pa mahal s svojo lopato, da so se priklanjale turške glave, kakor težka rž pred vetrom. Kamor je stopil, je širil grozo. Sopel in gledal je kakor podivjani bik in rjul, da so turški meči nehoti omahovali. Tu so bežale gruče Turkov, tam vstašev. Ilija, kjer je zagledal silo, je privrešal kakor tiger in razgnal kakor veter suho listje.

„Šejtan, sam šejtan!“ so vpili Turki. Le Osvinbeg je še vžigal pogum. Mraz ga je tresel, ko je videl delo Ilike in srce se mu je stiskalo strahu, videč, da se mu bliža vedno bolj grozni Slaviša. Hrabril je svoje in jih zbiral krog sebe...

Ko se je oglasilo orožje vstašev, je Vjeruša planil po koncu.

„Pokažejo vam,“ je momljal, „tudi jaz vam pokažem, da je moja glava vredna več, kakor turške kuge. — Tfu... dovolj dolgo sem moral biti med temi grdeži in jim govoriti. Gospod Kriste mi oprosti, da sem jim lagal.“

Ali jela ma je presti huda.

Vstaši ga niso poznali in moral se je varovati, da ga ni kateri poslal v vice.

zato ga je jugoslavenska akademija v Zagrebu imenovala dopisujčim članom. Kot akademik je napisal mnogo učenih člankov, katere je akademija izdala v svojem „Radu“. Delal je čast Slovencem med Hrvati. N. v m. p.!

* Umrl je v Gradcu pri usmiljenih bratih notarski koncipient dr. Alojzij Pečar, star še le 35 let. N. v m. p.!

* S šole. Za nadučitelja na nemški šoli v Ljutomeru je imenovan tamošnji učitelj Franc Dernatsch, za nadučitelja na mestni deški šoli v Mariboru pa tamošnji učitelj Karol Schmidt. Stalno so imenovani za učitelje oziroma učiteljice: v Cvenu tamošnja začasna učiteljica Marija Kocuwan, pri Sv. Jurju ob Ščavnici tamošnja začasna učiteljica Erlinda Bernard, na Stari gori Avgust Lah iz Križevc pri Ljutomeru, v St. Janžu (okraj Šoštanj) tamošnja začasna učiteljica Marija Penc, v Šmartnu pri Slovenjgradcu tamošnji začasni učitelj Karol Barle, na dekliški ljudski šoli v Trbovljah-Vode tamošnja začasna učiteljica Ana Lapornik, v Št. Rupertu nad Laškim Jožefem Dersvenšek od Sv. Antona (Leskovec), na ekspozituru v Lokavcu (Loka pri Zidanemmostu) tamošnji začasni učitelj Ferdinand Laurenčak, na okoliški slovenski šoli v Laškem Ribard Pezdevšek iz Reke, na nemški šoli v Ljutomeru tamošnji učiteljsuplent Albin Kalcher; v pokoj je stopila učiteljica Katarina Janovicz v Konjicah.

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Dr. Pipuš mesto vence na grob gospe Rozinove 20 K; dr. Turner mesto vence na grob gospe Rozinove 10 K; posojilnica mariborska mesto vence na grob gospe Rozinove 20 K; nabrala vesela družba v Hočah 12 K 40 v; posojilnica v Slatini 30 K; dr. Pipuš 10 K kot uspeh kazenske zadeve proti Jožefu Šanti. B. g. plati! Prosimo še nadaljnje pomoči!

* Pozor domači denarni zavodi! Te dni je hodil po Savinski dolini agent z Dunaja, ponujat denar proti varni vknjižbi na prvo mesto po 4 $\frac{1}{4}$ %, proti vknjižbi na drugo mesto po 4 $\frac{1}{2}$ %. Ali so tudi politični nameni pri teh posojilih nemškega denarja? Denarjev je v Savinskih posojilnicah dovolj, a obresti so previsoke in upravni stroški so semtretje prehudi. Čez 1 $\frac{1}{2}$ % dobička je mati proti otreški varnosti, je za nabiranje rezervnega zaslada dobro, a ni dobro za dolžnika. Namen naših denarnih zavodov bi naj bil ljudem pomagati, a ne ogramečuje dobičke nabirati. Bode menda res dobro, napraviti rajfajzovko v vsaki župniji!

* Katoliška zavest. Katoličani so se zares v sijajnem številu odzvali klicu, da se postavijo na branik za svetost sv. zakona. Na Dunaju, kamor so se pošljale ugoverne pole proti razdržnosti zakona, komaj zmagujojo delo, da prestejejo vse podpise. Pet uradnikov je od jutra do večera neprehenoma pri delu, toda upati ni, da bi svojo nalogo zvršili že pred Veliko nočjo. Podpisov bo več milijonov.

* Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Jurij na Pesnici 15 K, Črešnjice 5 K 50 v, Prihova 16 K, Sv. Benedikt v Slov. gor. 21 K, Vu-

Tfu... če nobena vrana ne zakroka nad mano, me mahne Ilija s svojo lopato. Še blizu mu ne smem, ker mi gotovo odnesu čepico sapa, katero dela s svojim zamahom. — Nú, Slaviša jim tudi spušča prevroči kri, kakor vsak zdravnik. Žarko pa že zna, čemu bodo Turki vdvorce.. tfu.“

Slično je presojeval borilce in se ogibal vstašev.

„Vraga, mene starca bi radi,“ je zastokal Vjeruša in se vrgel na tla. „Preveliko šalo si dovoljujejo z menoj... tfu! — Ali vsega tega je kriva baba. Da bi vas volčje snedli, psi mesarski! Že vidim, da moram nekaj napraviti, drugače me zmešajo med otrobe.“

Poiskal je padlega vstaša, mu vzel obliko in se preoblekel. Med tem delom je sopel, skakal in se zopet metal med trupla. Ko je bil preoblečen, je skočil med Turke.

„Da vas ozdravim in rešim glavobola!“ je zavpil in jel klati.

Premoč je premoč!

Bojna sreča je bežala od vstašev in Turki so zmagovali. Vstaši so se sicer borili ali padlo jih je že veliko. Vjeruša je opazil to.

„Há, vi stekla teleta, koze mohamedanske, naj vas race! Mislite, da bo Vjeruša hodil z vami? Dam vam popra! Alo... po njih! Kolji!“

Vstaši so ga spoznali in še z večjo jakostjo sekali. Pa to je bila že zadnja sila umirajočih.

„Kolji!“ je rjul Vjeruša. Tfu... Slaviša, ali pa ti Ilija, pošljita bega k Mohamedu!“

Konec prihodnjič.

zepica 25 K 57 v, Sv. Ropert v Slov. gor. 66 K 42 v, Zagorje 19 K, Pako 10 K 20 v, Sv. Urban nad Ptujem 96 K, Sv. Pavel pri Preboldu 53 K 50 v, Sv. Štefan 33 K.

Mariborski okraj.

m Poljudno predavanje za kmete in delavce. Predavanje bralnega društva v Mariboru se vrati vnaprej v malo dvoranu v „Narodnem domu“ v I. nadstropju. Na željo mnogih obiskovalcev teh predavanj se začne v bodoče vsakokrat predavanje že ob 9. uri dopoludne. Predzadnjo nedeljo sta predavala dr. Rožman o nastanku rose, slane, dežja, snega in toče, dr. Dimnik o preosnovi zakonskega prava. Izborna pa je bilo zadnjo nedeljo predavanje profesorja g. dr. Antonia Medveda o zgodovini starih Slovanov. G. profesor nam je z njemu lastno besedo opisal zgodovino naših pradedov od pamтивeka do srednjega veka in bo isto snov prihodno nedeljo nadaljeval. Obisk je bil vsakokrat povoljen. Največje zadoščenje predavateljem je, da obiskuje kaških 20 kmetov in delavcev redno ta predavanja, da od teh skoraj nihče ni nobenega predavanja zamudil. V nedeljo 8. t. m. predava g. dr. Anton Medved o zgodovini Slovencev (nadaljevanje). Torej pridite v nedeljo ob 9. dopoludne v obilnem številu v malo dvoranu „Nar. doma“.

m Maribor. Pod železniškim mostom v Franc-Jožefovi ulici so se prestrašili v težek voz upreženi konji, ki so zdirjali z vozom po imenovani ulici, potem po strmi Jožefovi ulici. Šele na mostu so jih ustavili. K sreči se ni zgodila nikaka nesreča, samo voznik se je na rami precej ranil. Voz je bil župana Schmidererja. — Pri gospoj Rajhenberg v v Bismarkovi ulici je v četrtek večer, ko je šla imenovana gospa s svojo kuharico na obisk, ukradel tat 500 do 600 kron. Kuharica je prišla nepričakovano hitro domu; ko stopi v sobi, vrže jo tat na tla. Ker je pa začela kričati, jo spusti in zbeži. V sobi je že imel na mizi cel kup zlatnine in srebrnine, katero pa ni mogel vzeti seboj, ker je bil prehitro zasačen. Spustil se je skozi okno po vrv na dvorišče. — V delavnici južne železnice na tukajšnjem koroškem kolodvoru je zmečkal kovač Jakobu Arnuš desno roko do gležnja in konce prstov na levi roki. Pri vrnnavanju pločevine med valjarje mu je potegnilo roko med nje. Prsti so bili še enkrat tako dolgi in roka še enkrat tako široka. Prikazala se ni ne ena kapljiva krv. V bolnišnici so mu takoj odrezali roko.

m Zaveden in navdušen planinec je gosp. Ivan Lamprecht, veleposestnik na Kumenu v Puščavi. Ne le, da je sam član Podružnice, je dal vpisati za člana tudi svojo gospo soprogo in gospoda sina. Ponosno nosijo vsi trije tudi znak Planinskega društva.

m Sv. Ilj v Slov. gor. Helčel hodi na lov. Pa ne strela zajcev, menda tudi ne žab, ampak meri samo na slovenske otroke. Po Veliki noči se začne namreč pri nas zopet novo šolsko leto. Nemška šola zadnja leta ni nič napredovala. Helčel pa srčno želi tretji razred. Dolg čas mu je namreč samemu. V šoli sam, v družini sam dolgočasni obrazi, iz kobače mu odide že drugi krčmar s praznim žepom, ker ne more živeti samo od dolgega časa. Kaj tedaj početi? Palico v roke, pipco pod pazduhu in hajd na lov na slovenske otroke! Zaradi lepšega ima seboj Flucherjevega Korla, novega načelnika krajnega šolskega sveta. Izgovarjala se bota seveda, da iščeta za šolo sposobne otroke. Pa kaj ima pri tem opraviti Helčel? Sicer pa se itak poznamo. Mislimo, da mu slovenski starši ne bodo šli na lim. Vedno ima usta polna lepih obljuh. Toda poglejte sirote, ki hodijo v nemško šolo. Obleko jim obljubujejo, pa kako razcapani in umazani so — tega na slovenski šoli ni. Jesti jim obljubijeo — pa samo od obljube tudi viničarski otroki niso siti. Upamo toraj, da se slovenski starši ne bodo bali niti Helčelovih „preroških rus“, ampak mu pokažejo, kje so dveri.

m Sv. Ilj v Slov. goricah. Pred kratkim pri nas ustanovljena podružnica c. kr. kmetijske družbe štajerske je že začela delovati. Kakor se sliši, dobri podružnici od osrednjega odbora več plemenskih merjascev boljše pasme. Obljubljenih imajo tudi več škropilnic. Udob ſteje podružnica že nad 160. Ker ima velik delokrog, prirejajo se sedaj zaporedoma podružnični shodi v okolici. Predzadnjo nedeljo 18. marca vršil se je tak shod pri Sv. Kungoti. Res, našemu kmetu je treba organizacije, a tudi ta mora biti na pravi, zdravi podlagi. Na nekaj še opozorim gospode pri izvrševalnem odboru. Reklo se je prej in še vedno se trdi, da je ta podružnica popolnoma nepristranska, ne nemška, ne slovenska. Če je to res, dvomimo. Zakaj se namreč toliko po

nepotrebni nemškutari? Zakaj se vsiljuje mnogim odločnim narodnjakom le nemško glasilo družbe, vkljub temu, da se zahteva slovenski pisani list? In zakaj se bojite na zborovanjih tako hudo slovenske besede? To ni nepristransko, gospodje, če se na shodu, kjer je tri četrtnine slovenskih kmetov, odkloni zahteva kmeta, da bi se nekaj slovenski razložilo! Čemu se naj delajo tako imenitni in globoki pokloni le nemščini — a jezik ogromne večine udov pa bi se zapostavljal, zametaval! To ni prav, to ni lepo in tudi nepristransko! Naši udje si že govore, da bodo gotovo še potem tudi drugod zapostavljeni, če se že sedaj tako „dela!“ Naj se te vrstice ne smatrajo za napad, ampak za resen opomin! — Ud.

m Sv. Jakob v Slov. gor. Sentiljska družnica štajerske kmetijske družbe je imela v nedeljo 25. m. m. v gostilni g. Peklarja svoje prvo zborovanje. Načelnik g. Repnik je pozdravil ravnatelja vinarne šole v Mariboru g. Zweiflerja kakor tudi vse navzoče. Nato je ravnatelj razpravljal v dolgem govoru o važnosti kmečkega združevanja ter ob koncu označil one vrste trt, katere bi se naj sadile in odgojevale v našem kraju. Kar se tiče prve točke njegovega govora, povdarjal je posebno potrebo kmečkega združevanja. Vsi stanovi, kakor delavci, tovarnarji, uradniki pa tudi kmetje v drugih deželah so že zbrani v močnih zvezab, samo štajerski kmet noče še o tem ničesar slišati. Navajal je dalje koristi kmečkih združevanj ter utemeljeval svojo razpravo z znanim gesлом: „z združenimi močmi“; le tem potom bi se dalo za štajerski kmečki stan nekaj doseči. Takšna zaveza je c. kr. štajerska kmetijska družba v Gradišču, ki pa šteje komaj le 8% vsega kmečkega prebivalstva na Štajerskem. Imela bi pa lahko najmanj 50.000, torej polovico vseh štajerskih posestnikov. Potem bi bilo mogoče odločno nastopiti ter doseči na polju kmečkega gaspodarstva to, kar nam gre. Nato je omenil dobre, ki jih uživajo udje kmetijske družbe; za udinino 3 K dobi posamezen ud vsakih 14 dni slovensko ali nemško gospodarsko glasilo, nadalje dobivajo udje vsa poljska semena, orodja, plemenite bike, merjase, škropilnice za perenosporo, trse, sadno drevje in še mnogo drugih rečij zastonj oziroma za znižano ceno. V drugem delu svojega govora razpravljal je gosp. ravnatelj, kakor že omenjeno, o najbolj priporočljivih trsih, kateri bi se naj v naši občini sadili. Priporočal je le malo vrst, a vendar te na prvo mesto. V šentjakobskih goricah naj bi sadili sledeče vrste: belo in rudečo žlahtnino (Gutedel), belega burgunderja, mali in laški rilček, šipon ali moslovec in zelenček. Le na ta način bomo dosegli dobro vinsko kapljico. Govor g. ravnatelja je bil povprek jako zanimiv, toda odločno moramo obsojati, da je bil govor v nerazumljivem nemškem jeziku. Udje te podružnice morajo zanaprej odločno zabtevati, da se bodo enaka predavanja v slovenskih občinah tudi v slovenskem jeziku razpravljal. Sicer nam je g. predsednik najvažnejše reči razjasnil v slovenščini, vendar smemo zahtevati enake razprave od goronikov-strokovnjakov; šele potem bodo napravljala enaka učna zborovanja pravi utis na poslušalce ter s tem dosegla svojo pravo vrednost.

m Sv. Trojica v Slov. gor. V Smolincih je dne 26. t. m. ob 2. po polnoči začelo goreti pri posestniku Jožefu Arnušu. Zgorelo je gospodarsko poslopje in hlevi, hišo so obvarovali ognja. Rešili so samo živino, vse drugo je zgorelo. Ogenj je nastal na neznan način.

m Št. Lenart v Slov. goricah. Tukaj bo v četrtek dne 12. t. m. uradni dan c. kr. okrajnega glavarstva.

m Šentlenarški okrajni zastop. Cesar je potrdil izvolitev posestnika g. Franca Vela načelnikom in posestnika g. Ivana Roškarja namestnikom okrajnega zastopa šentlenarškega.

m Sv. Ropert v Slov. gor. V občini Čermensak so občinske volitve razpisane na dan 14. aprila t. l., to je na veliko soboto. Čudimo se, da jih niso razpisali kar na velikonočno nedeljo!

m Slovenjebistriška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je imela svoj občni zbor v nedeljo 25. m. m. ob lepi udeležbi kmečkega občinstva. G. Ivan Grobelšek je kot predsednik podružnice pozdravil navzoče, ter potem v jedrnatem, v srce segajočem govoru razjasnil namen in pomen družbe sv. Cirila in Metoda. Polagal je zbranim na srce, naj vsak po svojih močeh podpira prevažno šolsko družbo, ki je že toliko slovenske dece rešila nemških in laških krempljev. Njegove prepričevalne besede in poziv, naj zahtevamo vedno in povsod le blago, ki se prodaja v korist Ciril-Metodove družbe, gotovo ne ostane brezuspešen. V Slovenski Bistrici je dobiti razno blago Ciril-Metodovo pri narodnih trgovcih Pinter, Smej in Ojčinger, ter je dolžnost

vsakega zavednega Slovenca, da podpira te trgovine. Č. g. kanonik Hajšek je kakor vedno ob takih prilikah tudi tokrat prišel k zborovanju ter s prav mladeničkim ognjem navduševal za toli imenitno Ciril Metodovo družbo. Kljub temu, da vsled raznih zaprek že tri leta ni bilo občnega zbor, je podružnica tekom tega časa vrlo delovala. Njen pužrtvovalen predsednik g. Grobelšek je v tej dobi nabral 780 K, kar je pri naših razmerah pač lepa svota. G. dr. Lemež se predsedniku v laskavih besedah lepo zahvalil za njegov trud ter predlaga, da se voli stari odbor, v katerem so g. Ivan Grobelšek predsednik, g. Peter Novak tajnik, g. Alfonz Požar blagajnik in g. Jakob Vehovar odbornik. H koncu še je g. Peter Novak pozval navzoče, naj se nikdar ne sramujejo svojega maternega jezika. Cigan je ponosen na svoje cigansko pleme, ošabni Nemec, ki se je priklatil s culico v naše lepe kraje, vedno zagovarja svoj jezik, a Slovenec, če zna nekaj besedic nemški, zataji svoj jezik ter na svoji zemlji trepeče pred oholim tujcem, ki živi na slovenski zemlji od slovenskih grošev.

Ptujski okraj.

p Hranilnica in posojilnica v Ptuju je imela lansko leto denarnega prometa 4.393.942 K 4 v. Koncem 1. 1905. je bilo 4161 zadružnikov, stanje hranilnih vlog je bilo 2.389.665 K 71 v, stanje posoil pa 2.017.286 K 90 v. Društvo ima vsak delavnik od 8. do 12. opoldne uradne ure v Narodnem domu.

p Sv. Barbara v Halozah. Podporno društvo ljudske šole pri Sv. Barbari v Halozah je imelo v nedeljo 18. m. m. svoj drugi občni zbor. Iz poročil povzamemo, da je društvo v tem letu štelo 6 ustanovnikov in samo 36 rednih udov. Od lani smo imeli prebitka 247 K 10 h, udnine se je sprejelo 85 K, daril 344 K 41 v, veselica 17. avgusta pa je vrgla 99 K 52 v, torej skupaj 776 K 03 h. Stroški pa so bili sledeči: volna za ženska ročna dela 52 K 85 v, podpora dvema dijakoma 128 K, knjige ubogim učencem 40 K, šolarska kuhinja 265 K 23 v, koleki, papir, znamke 13 K 05 v, skupaj 499 K 13 h. Ostalo nam je 276 K 90 v. Skoro nerazumljivo je, da je med društveniki tako malo domačega prebivalstva. Barbarčani niste drugače ravno na slabem glasu, a kar se tiče našega društva, se ne kažete od najboljše strani. Za koga je vendar društvo? Je morda za učiteljstvo? Ali ni edino za vas, oziroma za vašo deco? In če je tako, zakaj pa ne pride blizu? Vs. je morda sram, da uživajo vaši otroci dobre? Potem pa bi se morali vsaj udeležiti občnega zbor, na katerem bi izjavili, da je društvo nepotrebno, da je odveč. Društveno vodstvo bi vam bilo hvaležno na vaši odkritosrnosti, ker bi ga tako oprostili težavnega posla in občutnih denarnih žrtev. Kaj že reče neki rek: ena garjeva ovca sto drugih okuži. Med nami pa je takoj par takih ovac, ali boljše rečeno ovnov, ki sami ničesar ne store za „Podporno društvo“, povrh še starije na vse kriplje odvračajo od njega in iz same nevošljivosti trdě, da morajo k društvu prispevati vsi davkoplačevalci, da se bode vsled tega davek povišali in bogsigavedi kaj še vse. Stariši, ki ljubite mladino, oklenite se svojega dobrega podjetja polnoštevilno brez razločka stanu in „Podporno društvo“ bode pridobil še več dobrotnikov, imelo bode več sredstev in moglo bode v tekočem letu še več storiti v blagor mile nam mladine. V odboru so voljeni vsi dosedanji funkcionarji in sicer: predsednikom grajsčak baron Kübeck, podpredsednikom župnik Franc Murkovič, blagajničarka baronica Kübeck, tajnikom nadučitelj Anton Ogorelec, odboračkom pa učitelja Šerona in Kotzmut ter predsednik kraj. šol. sveta Prašnički.

p Sv. Križ tik Slatine. Rogačka Slatina dobi še menda to leto vodovod, napeljan od studentov, izvirajočih ob Boču. Delo je prevzel inženier Dirnbek.

Ljutomerski okraj.

1 Za notarja v Gornji Radgoni je imenovan g. dr. Franc Strelec, sedaj notarski substitut v Sevnici ob Savi.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Čudaki so okoslavski štajercijanci. Ker so pri občinskih volitvah propali, besnijo. Že tisto noč po volitvi so na okrajni cesti na kol pribili desko z imeni izvoljenih odbornikov in namestnikov, nekaterim so pridejali sramotne priimek, in narodnjake grdili; ali je to znamenje olikanosti? Sram jih mora biti te podle surovosti, kaj takega je zmožen le neotesanec; ta stvar se je izročila c. k. okrajni sodniji. — Maščujejo se nad tistimi, ki niso ž ujimi volili; eden je od svojega dolžnika že izterjal 200 gld., drugi

10 gld., prase odpovedal itd. — V Okoslavicah je pri kolarju Nedogu (p. d. Petrič) bila hišna preiskava, ker je kolarski vajenec izdal nekaj ponarejenih 10 h. — V zadnjem Gospodarju se je štajercijancem pri Sv. Juriju ob Ščavnici dokazalo, zakaj župnik ne more cerkev zidati; ker sami z malimi izjemami — nič ne darujejo, in še drugim odsvetujejo; da se za zidanje cerkev denar potrebuje, to ve vsak pameten človek, samo naši štajercijanci ne. Predbacivajo župniku, „da si je najprej dal župnične popraviti, plot pri zelenjaku, potem so mu farani kupili viničarijo v Sovjaku“. Nevem, ali v tem stavku govorji neumnost ali zlobnost, menda oboje. V Sovjaku pri viničariji so popravila stala 650 K, postavili so se tam novi hlevi, doma v župnišču so se položila tla, narétila nova vrata, sezidala nova svinjska kuhinja, postavila nova prostorna huta, del novih svinjakov, izsušila se uredna soba, spravili pri strehi novi zlebljaki, v dvoru cementne cevi itd, kar je stalo nad 2600 K. Vse to pa vas štajercijancev niti vinarja ni stalo, ker župnik v 18 letih od nobenega farmana niti vinarja ni zahteval. Štajercijanci! ali vas zdaj ni sram vaše baharje?

1 Ilovski vrh. Dne 26. marca se je pripetila v kamnolomu Jerneja Vršič velika nesreča. Žena Alojzija Vršič in dve njeni hčeri so odkapale kamn; proti večeru pa se odtrga plast zemlje in zasuže nesrečno ženo tako, da je bila pri priči mrtva. Bog bodi milostljiv njeni duši!

Slovenjegraški okraj.

s Šoštanj. Okrajni komisar Zofal je imenoval svojim namestnikom v Šoštanju trgovca Adolfa Orela, da vodi županske posle. Slovencev bi Zofal ne mogel dolj razdražiti, nego s tem imenovanjem. — V Šoštanjski okolici se širi izseljevanje v Ameriko. Ljudstvu naj vlada poskrbi zasluga in kruha, ne pa da ga hoče pitati samo z nemščino!

s Velenje. Predavanje „o sadjarstvu“ se vrši v nedeljo dne 8. aprila o b. 3. uri pop. pod župnikovim kozolcem poleg cerkve v Šmartnu. Predaval bo g. potovalni učitelj Goričan. V slučaju slabega vremena se predavanje vrši v gostilni g. Kokošineka. Želeti je, da se kmetje in vsi sadjarji v velikem številu udeležite tega predavanja!

s Št. Ilj pri Velenju. Preteklo nedeljo se je priredila odhodnica za naš kraj velezaslužnemu g. naduč. Trobeju, kateri je nad 18 let deloval v našem kraju kot učitelj, občinski odbornik in občinski tajnik ter pospešitelj vsega narodnega in gospodarskega dela. Zbral se je polnoštevilno občinsko zastop, krajni šolski svet, odbor sadjarskega društva, žene, zastopniki šolskih in odrasle mladine ter mnogo prijateljev odhajajočega. Celo slavnost je otvoril načelnik krajnega šolskega sveta z lepim govorom, v katerem je izrazil čut hvaležnosti za velik trud in učne uspehe, katere je dosegel slavljene na Šentiljski šoli. Nato so se z deklamacijami poslovili od svojega učitelja in cele obitelji učenec Jožef Koren ter učenke M. Koren, T. Koren in M. Sredenček. Nobeno oko ni ostalo subo pri tem ganljivem prizoru. V vznešenih besedah je slavil g. Trobeja g. župan ter v svojem govoru povdarjal, da je kot duševni oče mladine deloval na podlagi ljubezni, miru kot narodnjak in katoliški mož; pridobil si je ljubezen in zaupanje vseh občanov, kateri so ga skozi 9 let volili v obč. odbor, kateri pa so ga tudi v seji dne 1. marca imenovali častnim občanom; najstarejši obč. odbornik mu izroči krasno diplomo častnega občana. Ne le na vzgojevalnem polju, ne le pri delu za splošni blagor si je slavljene stekel obilo zaslug, ampak osobito na gospodarskem polju z razširjanjem zanimanja za umno kmetijstvo, v prvi vrsti za sadjarstvo in v priznanje njegovih zaslug ga je imenovalo sadjarsko društvo svojim častnim članom. G. predsednik sadjarskega društva opisuje v daljšem govoru njegovo delovanje in mu izroči umetniško izdelano diplomo častnega člena sadjarskega društva. Voditelj Šentiljskih mladeničev Fr. Vrdev se v imenu nekdanjih učencev zahvaljuje za vse blage nauke, katere so od slavljencev sprejeli, povdarja, da se imajo svojemu nekdanjem učitelju za vsak napredok zahvaliti; obžaluje, da mu mladeniči ne morejo izročiti diplome, sprejme pa naj kot dar od njih zagotovilo, da seme, katero je on sejal v zgodnji mladosti, ni palo na nerodovitna tla, in oblubo, da bodo vedno v narodnem in krščanskem duhu delovali in se izobraževali. Nastopili so še razni govorniki, kateri so vsi dali duška hvaležnim čutilom, katera jih navdajajo pri slovesu. Ginjen se je zahvaljeval slavljene za izraze zupanja in obluboval, da ne bode nikdar pozabil na Št. Ilj kot toriše dolgoletnega njegovega delovanja. Predstavil je nato svojega naslednika g. Jančoviča, kateri je v svojem govoru obljubil, da hoče

delovati po vzgledu svojega prednika. Časten je bil ta dan ne le za g. Trobeja, kateri je spoznal, da ljudje cenijo njegovo neumorno delo, časten pa posebno za šentiljsko občino, katera je pokazala, da smatra učiteljstvo za ono važno moč, od katere je odvisen duševni in gmotni napredok naroda, katera pa je tudi pokazala, da le tedaj, če šola in ljudstvo skupno delujejo, je mogoča povzgda občine. Želeti je le, da bi imeli na Slovenskem mnogo tako vsestranko delajočih učiteljev, posebno pa, da bi imeli mnogo tako probujatev občina, kakor je šentiljska občina pod vodstvom svojega zavednega župana. — Vsi kmetje in sadjarji se vabijo k predavanju „o sadjarstvu“, katero se vrši v nedeljo dne 8. aprila točno ob pol 9. uri zjutraj (pred mašo) pri g. Iv. Kranju. Predaval bo g. potovalni učitelj Goričan.

s Sv. Janž pri Velenju. Pri občinski volitvi, katera se je vršila 27. marca t. l., je zmagala slovenska kmečka stranka z 10 odbornikom proti 8, katere so izvolili Štajercijanci. Čast zavednim slovenskim možem, kateri so trdno kakor skala glasovali za slovenske kandidate. Sramota pa za one, kateri so šli v boj za „Štajerčeve“ kandidate.

Konjiški okraj.

k Konjice. Njih ekscelencia, prevzvišeni knez in škof dr. Mih. Napotnik so povodom smrti dragega očeta Jurija Napotnika darovali za ubožce v občinah Tepanje, Bezina in okolica Konjice po 100 K, torej skupaj 300 K, za kateri velikodušni dar se podpisani župani v imenu obdarovanih najsrčnejše zahvaljujejo. Franc Žohar, I. Arbeiter, Simon Pozeb.

k Oplotnica. Kako pozdravljajo sedaj čadramski šolarji? Ko sem šel neki dan iz Zlakove, me sreča prvi šolar pri Oplotnici in me pozdravi: „Hvaljen bodi Jezus Kristus,“ drugi pa: „Dober dan,“ in tretji pa me pozdravi „Gutmorgen,“ čeravno je že bilo tri četrt na 4. popoldan. Ko sem pa jaz hodil v šolo, smo pa vsi enako pozdravljali: Hvaljen bodi Jezus Kristus.

Celjski okraj.

c Celje. Odbora moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Celju sta v skupni seji 22. marca t. l. sklenila, prirediti letos v poletnem času v korist družbe veliko narodno veselico. — Pri odpiranju zaboja se je ranil na zarjavelem žreblju 35 letni italijanski trgovec Odoriko Buttalo. Zastrupil si je pri tem kri, vsled česar je umrl.

c Davčni urad v Celju zaprt. Davčni urad v Celju bo dne 5., 6. in 7. aprila zaprt za stranke, da se osnažijo prostori.

c Socijaldemokratični voditelj Majcen v Celju je izginil, Bog ve kam. Bil je tudi tajnik pri delavski bolniški blagajni, kjer manjkajo sedaj večje svote. Sodišče zasleduje Majcena s tiralico.

c Vrstnik pri Laškem. Dne 31. m. m. se je nad tukajšnjim kopališčem ustrelil obč. tajnik obč. Sv. Krištof pri Laškem. Rajni je bil naš načredni nasprotnik, čeravno je jedel kruh slovenske občine. Obč. odbor pa naj zdaj smatra kot svojo sveto dolžnost, da slov. tajnika dobi.

c Dobrna pri Celju. Seja občinskega odbora dne 25. marca bila je menda jedna najvhbarnejših, kar jih je Dobrna doživel v zadnjih letih. Odborniki, ki delujejo pri občini že 20 let, se ne spominjajo jednake. Slovenska večina je temeljito obračunala z „nemško“ manjšino, katero je vodil najmlajši odbornik, poštar Goll. Na dnevnem redu je bil račun za l. 1905. Predno se je začelo razpravljati o računu, prišli so mladeniči, ki so šli letos k vojaškemu naboru, s prošajo, da se jim izplača navadna podpora. Do sedaj je dobival vsak mladenič 60 vin. za pot k naboru. Ker pa to v resnici ni bila nobena podpora, a je vendar občina imela nekatera leta velike izdatke, sklene občinski odbor, da se za naprej ne bodo dajala podpore za pot k naboru, ampak vsak mladenič, kateri bo potrjen, bo dobil podpore 2 K, kadar bo odhajal k vojakom. Sedaj se začne razprava o računu. Da je slovenski odbor gospodaril izvratno, kažejo številke. Prebitek leta 1905 znaša 1193.19 kron. Ko pride razgovor o „tožbi“ nemških odbornikov zoper gosp. župana na glavarstvo, da se ne drži uradnih ur, vstane gosp. odbornik Kukovič in označi postopanje manjšine kot nemožato. Občinske uradne ure niso določene in sploh bi se naj take reči razpravljale v občinski seji, ne pa — kakor delajo otroci — hitro tožile v Celje. Med županom in Gollom je prišlo do ostrih besed. Posebno, ko je g. župan omenjal, da se poštar Goll pritožuje, da ga župan ne pozdravlja, bilo je vse po koncu. Dognalo se je tudi, da nemški od-

bornik Feldin bojda ni vedel, za kaj se gre, ko je podpisal „tožbo“ zoper župana. Konec tega pa je bil, da je stavil g. svetovalec Jamačkar predlog, naj se g. župan Jevnišek v znamenje, da mu večina popolnoma zaupa, in v zahvalo za požrtvovalno delo pri občini voli častnim občanom dobranske občine. Predlog je bil z navdušenjem sprejet s 13 glasovi proti 5. — Ker so prejšnje čase bile ceste na Vrbi in proti Šemerlu pri vsaki seji na dnevnem redu, voli se posebni cestni odbor, kateri ima nalogu nadzorovati ceste in pa delovanje podžupanov v tem oziru. — Nato vpraša g. svetovalec J. Božnik župana, ali je c. kr. žendarmerija že našla zločince, kateri so v septembru 1905 strgali občinsko svarilno tablo pri toplici in pomazali novo tablo ljudske šole ter „Bralnega društva“. Na odgovor, da ne, stavi predlog, naj se občinski odbor pritoži na deželno žendarmerijsko poveljstvo in na okr. glavarstvo zaradi počasnega preiskovanja od strani dobranske žendarmerije. Goll se je predlogu ujal, a predlog je bil sprejet s 13 glasovi proti 5. Nato predloga g. župan, naj mu odbor da pravico, da naznani na državne in deželne urade, da se nemški dopisi ne bodo več sprejemali oziroma reševali. Goll je nehoti zagovarjal predlog. Omenil je namreč § 19, a ne ve, da ta paragraf daje Slovencem enakopravnost. Samoslovensko uradovanje je bilo sprejet s 13 glasovi proti 5. — Goll vpraša župana zaradi uradnih ur. Na predlog g. odbornika Kukoviča se stvar odloži tako dolgo, da glavarstvo odgovori na „tožbo“ nemških odbornikov. Gollov predlog se odkloni. — Goll očita nadalje g. županu, da je prejšnjega policaja lastnovoljno odstavil. G. župan pojasni med odobravanjem večine, da je odbor že hotel odstaviti prejšnjega policaja, še predno je Goll sedel v odboru, a župan ga je še pridržal do 15. sušca. — Dovolili bi si vprašanje: ali ni morebiti novi policaj Gollu zato na poti, ker je Slovenec? — G. svetovalec Pušnik predloga, da občinski odbor zahteva od deželnega odbora preiskavo v zadevi časniških poročil zastran Petra Okrožnika. Navaja visoke deželne doklade, katere tlačijo kmeta, omenja poročilo graških člankov, da je deželni odbor med Auerjevim službovanjem vtaknil 100.000 kron v dobranske toplice, zato pa imajo davkoplăcevalci pravico zahtevati, da se izve resnica, kaj je na tej trditvi zastran Petra Okrožnika in tativni v topliškem gozdnu na Dobrni. Goll pravi, da se je že preiskovalo, a nič našlo. Verjamemo Gollu, a stvar je zanimiva zategadelj, ker glavne priče Janeza Guzeja pri preiskavi — ni bilo doma. Potem se seveda ne more nič najti. Sicer pa je bil predlog sprejet s 16 glasovi. Tudi Goll in Auer sta glasovala za predlog. Auerju pa je menda sedaj postal prevoče v dvorani, zapustil je sejo. — G. svetovalec Drgajnar stavi predlog, da občinski odbor ponovi že pred leti stavljeni zahtevo po dvojezičnem in pravilnem poštuem pečatu in napisu na dobrnski pošti. Trije Nemci so na Dobrni — tako pravi nemški volilni oklic — in za te tri Nemci je samonemški poštni pečat. Predlog se sprejme. — G. odbornik Rihtar vpraša g. župnika Kukoviča, kaj je na tem, da se po občini govori, da nekateri ljudje tožarijo dobrnsko duhovščino. G. župnik odgovarja, da je res bila brezimna tožba, polna laži, že v juliju leta 1905; a sedaj toži Auer in predbaciva dobrnski duhovščini reči, katerih pa niti ene ni mogel dokazati. Proti Auerjevi tožbi in za dobrnsko duhovščino so se izrekli tudi različni topličarji razne narodnosti in vere. Dobrnska duhovščina torej mirno prepušča sodbo občinskemu odboru in izreka, da ostane tudi za naprej na istem stališču pri svojem delovanju za vero in narod. G. Rihtar nato predloga, da občinski odbor obsoja volilni oklic nemške stranke in pa tožarenje dobrnske slovenske duhovščine. Predlog se sprejme. Nato predloga g. županu, da občinski odbor v znamenje zaslug dobrnske duhovščine za občino voli g. župnika Kukoviča in g. kaplana Schreinerja častnim občanom. Istotako predloga častnim občanom g. dr. Serneca in g. Jožefa Koka, ki je bil po dolgi nemški dobi zopet prvi slovenski župan na Dobrni. Predloga se sprejmete, tudi g. odbornik Orosel glasuje za nje. G. odbornik Vrdeča predloga z ozirom na zaslужno delovanje gg. Matija Karba in Jožefa Kardinarja v prid dobrnske občine, da se imenovana gospoda tudi volita častnim občanom. Tudi ta predlog se sprejme. — H. koncu stavi g. odbornik Kukovič predlog, da se občinski odbor pritoži zoper krivično razdelitev mandatov za Slovence na Štajerskem in Koroškem v novi volilni predlogi in zoper prikrajanje Slovencev ter zahteva za štajerske Slovence najmanj še dva poslanca, za koroške pa še najmanj enega. Tudi ta predlog se sprejme z večino glasov. — Med tem je bil zapustil tudi poštar Goll in nekdanji občinski kasir, sedaj nemški odbornik Blažič občinsko sejo. Bilo je že preveč „slovenščine“. Pa to ostalih odbornikov ni nič oviralo, mahali so celo

odhajajočima z rokami v slovo. — Ker so se pokazali pri občinskih mapah že veliki nedostatki in so v teku časa nastale že mnoge spremembe, sklene se, da se sčasoma naročijo nove mape za celo občino. — Ko je gospod župan pozno zvečer sklenil občinsko sejo, razšli so se slovenski odborniki z veselimi obrazi. Pokazali so, da visoko nadkriljujejo nemške odbornike kakor v razumnem gospodarstvu tako tudi v skrbi za blagor dobranske občine in slovenskega ljudstva. Jasno so dali razumeti nemškim odbornikom, da so Nemci popolnoma odveč pri občini, in sliši se, da so nekateri nemški odborniki že prišli do prepričanja, da so res nepotrebni pri občini. Čestitamo slovenski večini na odločnem in pogumnem nastopu!

c Sv. Jurij ob juž. želez. V št. 12. „Slov. Gospodarja“ je neki Šentjurčan prav pošteno potipal našega okoliškega župana ali kakor mu pravijo Klajnšekovega Blažeka in to po vsej pravici. Tudi jaz si že z rifiških razvalin dolgo let in včasi tudi z rešpektinom ogledujem tega možakarja. In našel sem marsikaj, kar mi ni ugajalo na njem: posebno lastnosti, ki nikakor ne morejo biti v čast navadnemu človeku, še manj pa občinskemu predstojniku. Za prvo omenjam danes, da vse budalosti in neumnosti, katere on tira na lastno pest, izvirajo iz njegove častilepnosti in velikega poželenja po posvetnem blagu. O slednjem priča najbolj to dejstvo, da posojuje posameznikom denar proti visokim obrestim, in mu celo občinski tajnik ali tudi takozvani „bot“ mora v občinski pisarni med uradnimi urami tozadenva dolžna pisma delati. Vprašamo vas, g. občinski predstojnik, ali plačujete občinskoga tajnika ali takozvanega „bota“ iz svojega žepa, ali ga plačujemo mi davkoplăcevalci! Kmetje, otresite se teh svojih upnikov, saj imate domačo branilnico in posoijilnico, kjer si lahko z malimi stroški pomagate! Pravijo, da je Klajnšekov Blažek zato tako vnet za nemško „sprabo“, ker hoče v občinski pisarni napraviti nemško „sparkaso“, kateri bo on v eni osebi „derektor“, blagajnik in tajnik. Njegovo rodoljubje, posebno pa njegovo ljubezen do šolske mladine osvedčuje naslednje dejstvo: Moška podružnica sv. Cirila in Metoda za Sv. Jurij ob juž. žel. je pobirala lansko leta doneske za neko veselico, katere čisti dobiček je bil namenjen za slovenske šolarje ob mejah. Naš župan pa, ne da bi bil v to svrhu kaj žrtvoval, akoravno bi mu v njegovih gmotnih razmerah kak dar ne bil raztrgal žepa, je še povrhu nabiralca dobro oštel z besedami: „Le beži, za take reči ne dam niti vinarja! Če hoče kdo pit, naj za svoj denar pije, jaz tudi za svojega“. Res pa je, da se je dobiček pri tejzadevnih veselicu oddal dotičnemu namenu in se ni zapil, ravno tako pa je res, da „Klajnšekov Blažek“ posebno rad in veliko za drug denar pije, ker mu je svojega žal. Z rifiških razvalin, Klajnšekov Blažek, še bom nadalje ogledoval vaše delanje in nehanje in si vse sproti zapisal. V vašo tolažbo pa vam že zdaj povem, da še imam polno malo različnih novosti o vas, o katerih še vi niti ne sanjate. In če se ne bote v kratkem in to v prav kratkem popolnoma do cela spreobrnili in zopet postali navdušen Slovenec, kakor ste bili „nekaj“, povem vam, da bom tako gotovo, kakor me imajo za rifiškega puščavnika, brez usmiljenja iz rifiških razvalin iztresel svojo malbo, da vam bo vsebina slednje kar brneša okoli ušes in se vam bo kar mešalo v vaši trdrovatni glavi. Pisal sem tudi svojemu tovariju k Sv. Rozaliji, da vas on od bližine opazuje in meni ali pa sam svetu kaj novega poroča o vaši zanimivi osebi. Pa na svidenje, Blažek!

Rifiški puščavnik.
c Žalec. Prostovoljna požarna bramba slavi letos 25. letnico svojega obstanka. V ta namen predi 29. junija veliko slavnost.

c Polzela. V Primovi tovarni je dobil majster Vincenc Cempirek roko v stroj, kateri mu je odrezal mezinice leve roke.

c Solčava. Namenil sem se, vam nekaj nazzaniti iz zadnjega kota Savinske doline. Znabit vam je znano, da živimo med visokimi snežniki in lahko vsaki dan sneg gledamo. Tudi zdaj začetkom aprila ga še imamo pri zgornjih kmetih več kot meter debelo. Ne moremo niti živine od soseda do soseda pragnati. Od 10. oktobra min. l. že moramo v hlevu krmiti živino, kajti od takrat še nismo imeli kopno. Navajeni smo sicer snega kot beli zajci, pa smo se ga vendar že naveličali, posebno še, ker zavoljo lanske suše silno krme primačkuje. Naše biše stojijo daleč narazen. Ako pozimi pri nas kdo zbole, mora eden gaziti po snegu celih šest ur, kajti tukaj ni blizu zdravnika. Pa najboljši zdravnik pri nas je čvrsta narava. — Sliši se, da bodo tukaj cesto delali. Mi bi jo bili že davno potrebovali. Tudi solo bomo moralni staviti, kakor slišimo. Dozdaj

so naši dušni pastirji poučevali otroke, kar je bilo vse hvale vredno. Pri nas je namreč redno obiskovanje šole zaradi hude zime in daljave nemogoče, razen v vasi ali bližnji okolici. — Bere se pri nas pri vsaki hiši zelo pridno. Mnogo časopisov pride na pošto. Kdor zna najbolje brati in pisati, ta uči druge. Po zimi so dolgi večeri, ki tudi pri nas ne minejo kmalo. — Kakor povsodi, tako tudi pri nas manjka delavcev. Vsled tega kmetje ne morejo o pravem času zgotoviti dela in jih vedno zima zaloti. Tudi tukaj nam kmetom slabo gre; zasluge slab, plačila pa velika. — Jaz sem največ ovce pasel, pri tem sem se naučil košare pesti in zdaj bodim od hiše do hiše in popravim, kar treba. In tako mislim preživeti moje stare dni, le to me žali, kamor pridem, slišim le tarnanje in obupovanje kmetov.

Kmečki ovčar.

Brežiški okraj.

b Podrseda. Tukajšno že enkrat omenjeno tovarno, katera je že več let razpadala in delala sramoto celemu trgu, bodo te dni popolnoma podrli. — Ponesrečil se je pri tem delu delavec Franc Strmšek. Velik kamen se mu je zvalil na roko in mu eden prst popolnoma zmečkal.

Drobtinice.

d Otrpenje tilnika. Ta smrtonosna bolezen se je že pojavila v Pragi in v bližini Dunaja.

d Odlikovan Slovenec. Gospod inžener Ferdo Lupša je preiskaval in premeril dosedaj neznane kraje države Siam v Vzhodni Indiji. Zato mu je dal kralj siamski velik delj zemlje. Najnovejše vesti pravijo, da je postal siamski poljedelski minister.

d Novo oboroženje avstrijskega topništva. Po cesarskem odloku se dne 1. aprila izločijo iz orožja kornega topništva 9 cm topovi, model 75/96. Vseh 14 kornih topniških polkov dobijo nove 10 cm poljske havbice, model 9. O tej novi poljski havbici poročajo sledеče: Teža granate znaša 14,3 kg pri kalibru 10,4 cm. Kot razstreljivna snov se tu rabi nov preparat, ammonal, ki povzroči na cilju večji učinek, pač pa pri prezgodnji eksploziji ne naredi tolike škode v topovi cevi, kot dosedanji ekrazit. Šrapnel je težak 12,3 kg in ima v sebi 450 kroglijic po 13 gramov. Patrona ima v sebi šest različnih nabojev. Granata in šrapnel dosežeta strelne daljave 5500 m. Cev obstoji iz srednje cevi iz kovanega brona, katero obdaja potem plastična vltiva brona. Oboje skupaj tehta 417 kg. Zaklopek je ekscentričen vijakov zaklopek. Konstrukcija lafete je bila silno težavna z ozirom na visoko elevacijo cevi. Po dolgih in številnih poizkusih so izbrali takozvanou „Fegerspornlafette“, kije daljša in nekoliko drugačna, ko pri sedanjem modelu. Elevacija je mogoča do 43 stopinj. Hitrost streljenja znaša pri natančnem merjenju šest strelov, pri hitrem streljanju pa devet strelov. Topovski voz je pri havbici za 64 kg, prazen municipijski voz za 204 kg lažji, ko pri dosedanjem poljskem topu.

d Čudovita rešitev še 13 delavcev v Courrières. Dne 30. marca še so rešili iz zasutih rogov 13 rudokopov, ki so torej bivali pod zemljo celih 20 dni. Rudokop Derdux je bil v rovu in se hotel vrniti na zrak, ko zasliši klicanje na pomoč. Hitro naznani to tovarišem in navzočemu inženjeru. Inženier po zemlji se plazeč se je približal nesrečnemu ter se prepričal, da so ponesrečeni rudokopi. Takoj so jih začeli z velikim naporom reševati iz ozkih, zasutih rogov ter jih spravljati na svetlo. Ko so jih spravili na svetlo, niso mogli prenašati svetlobe in v bolnišnici so morali zakriti okna, da so varovali njih oči. Vodja rešenih rudokopov je bil rudokop Nemy, zelo naobražen in pogumen mlad delavec, ki se je v rovih izvrstno spoznal. Ko je slišal razpokane na dan nesreče, bežal je, da bi našel kje zavjetje. Pribeljal je na kraj, kjer je našel še 12 živih tovarišev, do smrti prestrašenih. Misliši so, da jih pride rešit, in popolnoma obupani so bili, ko jim je povidal, da je ponesrečen kakor oni. Nemy jim je dajal poguma. Osem dni so ostali na tem mestu. Nemy ni pozabil, naviti vedno svoje ure in tako so vedeli dobro, kaki čas in koliki dan že je. Manjkalno pa jim je živeža. Jedli so torej zemljo in škorjo okoli ležečega lesa, skratka vse, kar so našli. Zaman so iskali na vse strani izhoda. Prišli pa so nekega večera do konjskega hleva v rovu, kjer so našli oves, kateri jim je služil kot živež skozi dva dni. Potem so začeli zavživati meso poginjenega konja. Meso je že močno smrdelo. Zadnje dni so se razdelili v tri dele, da bi našli kak izhod. Naenkrat so zadihali sveži zrak. In splazili so se na kraj, kjer so jih rešili. Zdravnik se boje za zdravje rešenih, ker so jedli smrdeče meso in pili nesnažno

vodo. Na tisoče ljudstva je hotelo k rešenim v bolnico. Toda pripuščeni so bili samo bližnji sorodniki, Udova Castel je vprašala rešenega sina Ernesta, koga je zagledala: „In tvoj brat Evgen.“ Ernst se je milo razjokal, to je bil njegov odgovor. Kmet Doubtlet je rekpel svojemu sinu, ko ga je zagledal: „Ali je bilo mrzlo spodaj? Tudi nas je zeblo! Tvoja mati ni mogla od doma. Mi prodajamo tele.“ Ljudstvo je nad vodstvom rudnikov zelo razjarjeno, ker pravi, da bi jih lahko bilo veliko rešenih, ako bi se delo začelo takoj in pa vztrajno. Delavec Nemy je dobil visoko odlikovanje, ker je rešil svojih dvajset tovarišev.

d Japonci hočejo rasti. Japonci se ježe, da jih Evropeji imenujejo male ljudi. Zdaj je izdelal baron Takahira načrt, kaj je treba storiti, da bodo njegovi rojaki dosegli v rasti kavkaško pleme. Njegove načrte je odobril tudi mikado. Da se dosegne tak uspeh, treba je spremeniti prehranitev. Poskusi so se že delali z monarji, ki so dobivali toliko jesti kakor ameriški mornarji, in že čez leto dni so ljudje — zrasli (?). Ako bodo vsi Japonci od mladosti več in tečnih jedil uživali (seveda, ako jih bodo imeli!), upa baron doseči sijajne uspehe.

Narodno gospodarstvo.

Prvi avstrijski zadružni shod. Koncem maja, začetek dne 28. maja, se vrši na Dunaju prvi avstrijski zadružni shod. To bo prvi avstrijski zadružni shod.

Zeleno se zopet podraži. Tovarnarji z železom nesramno izrabljajo ljudstvo. Sklenili so med seboj zvezo in sedaj narekujejo cene kakor hočejo, ker sem jim ni nobenega tekmovanja bat.

Lucerna ali nemška detelja in sadno drevje. Po večletnih izkušnjah se je dokazalo, da med mlado sadno drevje ne kaže sejati lucerne. Resnica namreč je, da tam, kjer je lucerna vsejana krog mladih dreves, ista nikakor ne vspievajo, začnejo sčasoma se sušiti in po preteklu nekaj let kaj rada usahnejo. Videl sem na nekem posestvu kos novega sadonosnika, obsejanega z lucerno prav na gosto. Eden del pa je bil obsejan s travni semenom. Prvo in še tudi drugo leto, ko še lucernine korenine niso bile tako močno razvite, se še na drevesah ni mnogo poznalo, a naslednja leta so začela kar očvidno slabšati. Zrastli so razni lišaji in meh na debla in veje, ki so se tudi od vrhov začela sušiti. Po preteklu pet in šest let je usahnilo popolnoma 40 % dreves na prostoru, ki je bil na gosto obsejan z lucerno. Malo boljše je bilo tam, kjer je bilo redkeje sezano. Ona drevesca pa, kjer je bilo obsejano s travnimi semeni, so kaj bujno rastla in veselje jih je gledati. Priponim še, da je prst bila povsod jednak, in tudi lega ena in ista. Tudi gnojilo se je vsem drevescamenjako. Tu sem videl očiven denar, da ne kaže med mlado sadno drevje sejati lucerne, a če se že seje, naj se bolj na redko, ali pa vsaj poldrugi meter krog drevesca ne.

Brananje pšenice. Večkrat tožijo naši kmetje, da jim ožimna pšenica rada poleže in potem jako slabno obrodi. Temu lahko deloma odpomoremo. Pšenica se mora v spomladni malo prebraniti, posebno tam, kjer je gosto nasejana in kjer je bolj rodovitna prst. Bavari, ki bi nam naj bili za vzgled v obdelovanju polja, pšenico in tudi druge setve v spomladni pridno prevlačijo, zato imajo tam tudi tako lepo pšenično žetev vsako leto. Posebno je brananje še priporočati tam, kje so po zimi ali spomladni trošili umetna gnojila. Čas za prebranjanje pšenice je od srede marca do srede aprila. Poskusi, kmet, vsaj jeden razgon in videl boš uspeh.

Najnovejše novice.

Maribor. Na Tržaški cesti je začelo goret včeraj 4. t. m. zjutraj ob pol 6. uri gospodarsko poslopje Jožefa Rotha. Živino so rešili, vse drugo, kakor krma, orodje in 100 praznih sodov je zgorelo. Požaraim brambam iz Maribora, Radvanja, Razvanja in Peker se je posrečilo obvarovati hišo. Ognjegasec Franc Eisner iz Radvanja je padel pri gašenju razstrehe na hlad in se budo poškodoval. Ogenj je povzročil acitelinski aparat. Ko ga je sodar Anton Skaza zjutraj hotel napolnit z vodo, so se plini naenkrat vzbogli. Skaza je vrglo na obrazu opečenega na tla. Plamen pa je svignil dalje na celo poslopje.

Gledališka predstava v Mariboru bo v nedeljo dne 8. t. m. ob 8. uri zvečer. Uprizori se: „Pot do srca“ in „Rendez-vous“ (Sestanek). Vstopnice se prodajajo dne 7. in 8. t. m. od 2—3 ure popoldne v Čitalnici.

Studenice. Napovedani tretji mesečni shod kmetijske podružnice se je lepo obnesel. Tokrat se

je udom naznanilo, da je zopet došlo 95 prav lepih društvenih dreves, tudi trtike dobe vsi, ki so jih naročili. Naznani se, da pride čez teden dni g. dr. Skazil, vodja poizvedovalnice kalisindika, ki bo naredil načrt vsakemu gospodarju, kateri želi delati poskuse z umetnimi gnojili. Gnojila se dobe v ta namen zastonj. Oglasilo se je sedem gospodarjev. Po teh naznanilih se je natančneje poročalo o razpravah in sklepil 83 obč. zbora kr. kmetijske družbe. Kratko so bili kako važni predlogi raznih podružnic navedeni že v zadnji številki „Slov. Gospodarja“. Nujno je želeti, da bi se prihodnji občni zborovi udeležili mnogo več naših odposlancev. Ob koncu zborovanja se je še razdelil pouk „Umetno gnojenje v vinogradih“, in se razkazala velika podoba o učinkih umetnih gnojil. Širje udje so naročili to pot skupaj poldrugi stot klajnega apna. Prihodnje zborovanje drugo nedeljo maja.

Pragersko. Tukajšnji zdravnik g. dr. Klasin je nevarno zbolel na plučnici. Prepeljali so ga v Gradec. Bog daj prijubljenemu možu kmalo ozdraveti.

Laški trg. Poučno predavanje se je vršilo pretekelo nedeljo ob mnogoštevilni udeležbi. Zastopani so bili vsi stanovi. Našeli smo samih kmetov 150. Posetilo pa je predavanje tudi mnogo celjskih izletnikov. G. predavatelja odvetnika dr. Ravnikarja iz Ljubljane in učitelja Juraniča iz Št. Andraža predstavlja je zbranim poslušalcem društveni predsednik g. Konr. Elsbacher. Najprej je prednašal g. dr. Ravnikar o volilni spremembri. Jako poljedno in razumljivo je govoril o čebeloreji g. Juranič ter od zgodovinskih podatkov o početku čebeloreje prešel na sedajno moderno čebelorejo. Iz njegovih nasvetov si je vsaki čebelar lahko posnel mnogo praktičnega. Povabil je s ednjič vse čebelarje, da se udeležijo v kratkem v Celju se vršečega shoda čebelarskega društva, h katerem naj bi pristopili vsi za to stroko se zanimajoči. — S trikratnim navdušenim „Živijo“ navzočih se je potem zaključilo predavanje obeh gospodov. Bralno društvo čuti se še posebej dolžno, da se tem potem gospodoma predavateljem za njuno požrtvovalnost najprisrčneje zahvali. — K sklepu zapel je pevski zbor del. podp. društva iz Celja v nekaterih pesmih skupno z laškimi pevci več lepih navduševalnih pesmi. Prisrčna hvala njim za to prijaznost. Maogobrojni obisk tega predavanja pokazal pa je, kako zelo si želi naše ljudstvo pouka; čudno se nam zdi, da v Gradcu tega ne uvidijo in pošiljajo v naš trg nemške predavatelje, katerih pride poslušati po edno omizje tržanov.

Za notarja v Sevnici ob Savinje je imenovan g. Mihael Korbar, notar v Ložah.

Tržne cene

v Mariboru od 24. marca do 31. marca 1906

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		17	10	17	90
rž		14	90	15	70
ječmen		16	20	17	—
oves		17	20	18	—
koruza		16	40	17	20
proso		18	50	19	50
ajda		16	60	17	40
zeno		4	60	5	20
slama		5	60	6	40
	1 kg				
fizola		26	—	30	—
grah		50	—	52	—
leča		78	—	92	—
krompir		—	—	7	—
sir		35	—	38	—
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	30	2	40
špek, svež		1	44	1	50
zelje, kislo		28	—	30	—
repa, kisla		22	—	26	—
	1 lit.				
mleko		—	—	—	20
smetana, sladka		40	—	56	—
" kisla		60	—	72	—
	100	glav	—	—	—
zelje	1 kom.	—	—	—	—
jajcs	—	—	—	—	5

Društvena naznanila.

Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu bode imelo svojo letno zborovanje, dne 8. aprila t. l. ob 8. uri popoldne po navadnem vsporedu. Pri tej priliki pride gosp. potovali učitelj I. Belle predavat o sadjarstvu in vinarstvu in se mu pridruži kot gost gosp. Josip Zupanc, instruktor na deželnini vinarski šoli v Ptuju. Odbor društva prosi, naj se gospodarji in fantje, sploh farani in sosedje udeležijo v prav obilnem številu. Korist bo njihova.

Bralno društvo v Št. Ilju pri Velenju priredi na velikonočni pondeljek veselico, pri kateri se bode predstavljala narodna igra z petjem v 8. dejanjih „V Ljubljano jo dajmo“ in prizor „Dan in noč“. Razun tega bo pa veselica nudila mnogo drugih zabav.

Loterijske številke.

Dne 31. marca.

Linc	80,	66,	15,	71,	42.
Trst	90,	14,	49,	80,	26.

Listnica uredništva.

Dogoš. Zelo radi, toda razdaljivo in pred mariborskimi porotniki za našo kožo nevarno. — Sv. Anton v Slov. goricah. Ali bi ne mogli prej drugim potom nan-

vplivati, kakor kar z osebnim napadom. Potem postane on trajen nasprotnik naše stvari. Pozdravljeoi! — Sv. Tomaž pri Ormožu, konjiški okraj, Središče: Vsled pomanjkanja prostora prihodnjih!

Zahvala. Slavna „Posojilnica“ v Konjicah je tudi to leto naklonila našemu bralnemu društvu pri Sv. Jerneju podporo 10 krov, za kar se ji odbor najtopleje zahvaljuje.

Za Ciril In Metodovo družbo je nabral v ve-seli družbi g. Ivan Strelec, nadučitelj v Sv. Andraž v Slov. gor. 8 K.

Za Žičkarjev spomenik so darovali: dr. Anton Medved je nabral 44 K, katere so poklonili p. n. gg. dr. Anton Medved, c. kr. prof. 10 K, J. Voh, kanonik 10 K, Moravec, kanonik, stol. župnik 3 K, I. Wolf, župnik 2 K, Fr. Trop, korni vikar 3 K, Markoviček, korni vikar 2 K, dr. Kovačič, prof. bogoslovja 3 K, Haubenreich, duh. svet. 2 K, Bohak, st. kaplan 2 K, Simonič, stolni vikar 2 K, dr. Somrek, vodja Cirilove tiskarne 2 K, dr. Jerovšek, c. kr. profesor 3 K, L. Skuhersky, župnik 5 K, Agrež, kaplan 5 K, I. Mešiček, nadučitelj 2 K, Tomažič, župnik 20 K, Rančigaj, župnik 5 K, Meško župnik 5 K.

C. kr. vzajemna zavarovalnica proti ognju v Gradcu.

NAZNANILLO.

V smislu § 92 pravil bode za ude

javno društveno zborovanje

v ponedeljek, dne 7. majnika 1906 ob 10. uri dopoldne v dvorani zavarovalnice v Gradcu, gosposke ulice štev. 18/20. — Vsak društveni odposlanec dobi še posebno vabilo.

DNEVNI RED:

1. Računsko poročilo in računski sklep za 77. upravno leto 1905. — 2. Poročilo računskih pregledovalcev o pregledovanju in stanju letnega računa za leto 1905. — 3. Proračun za upravno leto 1906. — 4. Volitev upravnega sveta za 5 letno dobo. — 5. Volitev treh računskih pregledovalcev in jednega namestnika.

V Gradcu, dne 3. aprila 1906.

Upravni svet.

Trte, divjake, Riparija portalis, vko-reminjene 2500 kom. se dobe 2—3 K 100 komadov pri Francu Kukovec v Rakovcih, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. 266 1

Službo občinskega tajnika ali drugo primerno službo išče mladienič, ki je dovršil razrede nižje realke. Naslov pri upravnosti. 265 2

Priden učenec iz poštene hiše z dobrimi spriceljami se sprejme. — M. Berdajs, trgovina z mešanim blagom in semeni v Mariboru. 268 3

Pšenična moka, kako lepa in suha, se vsak čas za pšenico zameni — na mero ali na vago — pri Alojzu Kukovec, posestniku velikega umetnega mlina v Ptaju. Tudi koruza in zmesna moka za zrnje in olje za jedrje se v zameni dobi. Za gospode peke, trgovce in župnišča se zrniče po posebno dobrih pogojih v mlenju vzame. 262 2

Fantiz poštene hiše išče službo v kaki tovarni v mestu. Naslov v upravnosti. 271 2

Pridno, priprosto dekle takoj sprejme v svojo prodajalno Jožef Robnik trgovina z mešanim blagom v Št. Lovrencu nad Mariborom. 272 2

Trgovci pozor! Posestvo, 2 oralna, njive in travnika, velik vrt, lepa hiša z večimi sobami in lepim velikim lokalom za trgovino (brez konkurenca, poleg cerkve, bližu kolodvora v večjem kraju se zaradi preselitve po ceni proda. Kateri bi se pečali tudi s poljskimi pridelki, perutnino in sadjem bi imenito izhajali. Naslov pove upravnosti tega lista. 268 2

Dva hlapca. Kravar, ki zna dobro dojiti in živinorejo razume, 20 krov; hlapac za poljska dela, ki zna s konji voziti, 16 krov, se sprejmata na posestvo poleg Gradca, last zavoda Marijinih bratov, Kirchengasse 1, Gradec. 270 2

Malo posestvo je naprodaj, pravno za enega rokodelca, dve sobi, kuhinja, hlev, dryarnica, vse z opeko krito, lep vrt, štiri birne njive, del lesa. Dvor št. 36, pošta Sv. Mihael nad Piberkom, Koroška. 261 2—1

Kateri zakonski bi hoteli sprejeti 3/4, letnega fanteka za svojega? Pisma se pošlajo na upravnijo "Slov. Gospodar" pod L. Č. 260 3

Viničar, oženjen, spreten, najmanj z dvemi ali tremi delavskimi močmi, ki bi umel tudi nekoliko cepljenje novih nasadov, se sprejme. Tudi se sprejme en takšen, ki ima namen se oženiti. Plača za obdelovanje in hrano po dogovoru. Dobi tudi njive, krmno za svinje in dvoje krav. Več se izve pri posestniku samem, Jakobu Roškerju v Jareninskem dolu št. 30, Jarenina. 255 1

Mladenič, 18 let star, poštene staršev z dobrimi šolskimi spriceljami, ki je že vajen cerkevnega opravila, se želi za mežnarja učiti kje na Slovenskem. Naslov "Zvest 90. v Novi cerkvi. Vojnik pri Celju. Poste restante."

Mlinar se o Št. Jurijevem sprejme v službo ali pa se mu tudi mlin da v najem pri Janezu Verčkovnik v Podgorju pri Slovenjgradcu. 252 1

Lepo posestvo je na prodaj 10 minut izven Ptaju, s štirimi orali zemjišča, z lepim sadnim in zelenjadnim vrtom, ter z velikimi poslopji in dvorom. Ker je posestvo ob okrajni cesti z živahnim prometom, je primočno za vsakovrstno, in tudi lesno trgovino, eventuelno kakšno tovarno. Več pove Blaž Erhartič, Budina št. 16. 246 1

Zidana hiša, z opeko krita, z vrtom in hlevom je na prodaj. Cena 700 gold. Na željo tudi nekaj posestva k tej hiši. Stoji v trgu Lembergu. Marija Šket, posestnica v Lembergu. 248 1

Poštena kuharica želi priti v župnišče. Ponudbe na "1000 Sv. Benedikt v Slov. goricah, poste restante". 247 1

Gostilna In trgovina pri Sv. Miklavžu blizu Maribora odda se vsele smrti pod tako ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe sprejema vdova Terezija Hergout pri Sv. Miklavžu. 250 1

Mala hiša, davka prosta, s tremi sobami in dvema kuhinjama, klet, svinjski hlevi, pol oralna polja, v bližini južnega kolodvora, se proda za 3200 gld. pod zelo ugodnimi pogoji. Vpraša se naj Wildenrainergasse 12, vrata 1. 219 8—8

Trgovski učenec se sprejme pri tvrdki Al. Pinter v Slovenski Bistrici 256 3

Dober dojilec, ki zna dobro dojiti, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji. Kje pove upravnost. 254 2

Vsako mizarsko delo, tudi najfinješ, izvršuje po ceni Alojzij Poš, mizarski mojster v Rogatcu na glavnem trgu. 221 3

Štamplje iz kavčuka, modele za predtiskarie, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15. 757 45—28

Jabolčna drevesca, triletna, okoli 600 komadov ima na proda. Janez Wrezner. Sv. Juriju ob Pesnici. 216 1

Enonadstropna hiša nese mnogo stana, lokal za trgovino, 2 veliki kleti, se po ceni proda. Vpraša se naj: Bankalarigasse 4. 237 8

Za Šafarja ali hišnega hlapca želi priti neoženjen mož, ki razume vso delo. Naslov pove upravnost. 244 2

Mala hiša, lepo zidana, z dvema sobama in kuhinjo z vrtom, za krojača najbolj primerena, proda Peter Ring, trgovec v Libeličah na Koroškem. Cena K 1200. 240 2

Absolvent vinorejske šole 25 let star neoženjen želi sedanjem službo premeniti. Naslov pove uprav. 234 2

Mizarski pomočnik dober delavec se takoj sprejme pri A. Wiher Maribor Koroška cesta št. 31. 281 1

Kupiti žell vsake vrste suhe iz trdga lesa nažagane deske najmanj 2·20 cm dolge in 28 cm široke, 2·5—4 cm debele Anton Wiher, mizarski mojster Koroška cesta št. 31, Maribor. 228 1

Kupujem in prodajam večja in manjša posestva vsake vrste. Mlini, gostilne in opekarne so na prodaj.

Frano Mauko, Maribor, poste restante.

Posojilnica v Celju

registr. zadruga z neom. zavezo

Vorschussverein in Cilli, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung

ima svoj

redni letni občni zbor

v četrtek, dne 12. aprila 1906 ob 2. uri popoldan v sejni dvorani "Narodnega doma" v Celju s sledenčim dnevnim redom!

1. Poročilo načelstva. — 2. Odobritev letnega računa za leto 1905. — 3. Razdelitev čistega dobička. — 4. Volitev načelstva in nadzorstva. — 5. Eventuelni nasveti in sklepanje o prednegačenju pravil. — 6. Razni nasveti.

Načelstvo.

Pozor!

Kdor hoče za praznike ne samo lep, ampak tudi trpežen in fini

klobuk

po nizki ceni dobiti, najga kupi pri znanemu klobučarju

Francu Jankovič

192 v Vitanju. 8

Tam se najdejo klobuki vsake vrste in domačega dela.

Pšenično moko

najfinejo 1 kg 14 krajcarjev, sladkor, kavo rozine, vinske jagode, fige, maslo, med, klobuk

base, suho meso

in vse druge potrebčine za velikonočne praznike, boljša in ceneje kakor povsod drugod, prodaja nova trgovina

S. Vertnik, Maribor

Koroška cesta št. 9. Nasproti požarne brambe. 273 1

Delavska knjižica

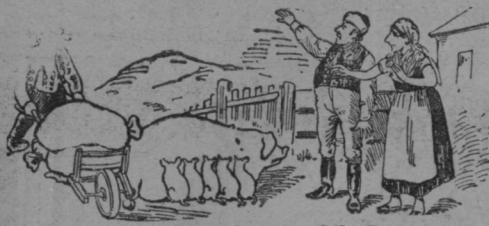
zavita v robec s črkami M. P., zgubljena pondlje 26. marca od sejmiča v Lembergu do Zbelovega. Dobroščni našlec blagovoli zadevo izročiti pri svojem župniškem ali občinskem uradu, da jo ta dobrohotno pošlje župniskemu ali pa občinskemu uradu v Zreče pri Konjicah. [2671]

V najem se odda

takoj: Njive (4 or. 469 sežnjev) ležeče ob Vindenavski cesti (prej Jože Starčeva lastnina), skupno ali posamezno; dalje škedjen hišna štev. 4 Heugasse (blizu dravskega mostiča) z vrtom. Več se izve pri Posojilnici v Mariboru. 267 2

Kako deluje Barthelovo poklajno apno?

Dva soseda kupila sta si vsak eno lepo plemeno svinjo, katere sta jima vrgle en in isti dan vsaka 5 lepih prašičkov. Oglejmo si pa, kako so ti prašički nadalje rastli in se redili.

1. Jaka Kobilar je čital o uspehih Barthelovega poklajnega apna, a je bil nezaupljiv ter istegani kupil.

2. Jurij Štempihar je bil pametnejši; naročil si je Barthelovo poklajno apno ter ga je prideval krmi, najprvo po pol, potem pa celo malo žlico na dan.

3. Brez poklajnega apna so prašički neradi jedli, zaostali so v rasti, dobili so večkrat drisko in čez osem tednov sta mu dva poginila.

4. Pri Juriju je bilo pa ravno nasprotno. Tako lepih prašičkov še ni nikdar imel. In koliko ga je stalo? 4 krone za 10 kg Barthelovega poklajnega apna.

5. Cez devet mesecev je hotel Jaka ostale tri prašiče prodati, a ko je mesar zagledal to suho žival, ni bilo o kupčiji nikakega govora.

6. Ko je prišel mesar k Juriju, bila sta zadovoljna oba, mesar z blagom. Štempihar pa s skupičkom.

Nasvet:

Kdo hoče v kratkem imeti debele in velike prasiče, močna žrebata, zdrava teleta, veliko jaje, sploh večje dohodke od svojih živali, mora rabiti kot primes h krmi

Barthelovo poklajno apno.

5 kg za poiskus proti predplačilu 2 K 40 v franku od vsake pošte, 100 kg. K 24 od Ljubljane in Maribora.

Miha Barthel & drug.

na Dunaju X/3, Siccardsburggasse 44.

Dopisuje se slovensko!

70 10-3

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne

krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi
vsakovrstne druge svetinje.

Poljski malec

(sadro, gips)

• najboljše gnojilo •

258 3 priporoča

M. BERDAJS,
trgovina z mešanim blagom in
semenjem

Maribor,
na Sofijinem trgu (v gradu).

je p. d. Mihevo posestvo v Kotljah blizu trga Guštanji na Koroškem, obstoječe iz hlevov, novopozidane hiše z dvajstimi sobami, v katere se lahko sprejemajo kotoljski letovičarji. V kuhinjo je napeljana voda. Pri hiši je mlín in sadni vrt. Njiv, gozda in travnikov je skupaj 44 ha 86 a. Živine se lahko redi 30 repov. Več pove posojilnica v Spodnjem Dravogradu, ki uraduje ob četrtekih od 9. do 4. ure. 194 2

Častno priznanje
Maribor 1885.

Največjo izbiro

cvetličnega,
travnega,
deteljnega,
poljskega
in gozdnega
semenja

priporoča
v najboljši kvaliteti
povsod znana trgovina s
semenjem

M. Berdajs

v Mariboru
na Sofijinem trgu (na oglu
gradu).

Natančni cenik je zastonj
173 na razpolago. 6

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medyatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbji; in 3. zavarovanja za nižje avstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter posstreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

14 24-7

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Oklic!

Naznanjam, da predajam izvrstno špecerjsko in pletenlo blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:
Surova kava v žakljčkih po pošti 4 1/4 kg samo K 11.—
Izvrstna kava po imenu Java 4 1/4 " " 13.—
Vsak teden novo žgana kava 1 " " 3.—
Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " " 1'50
Vzorci za špecerjsko blago brezplačno.
Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 18-18

Anton Korošec,
trgovina mešanega blaga v Radgoni
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem posloju.

Karol Vezjak,

tapetar in dekorator

669 12-7

Schwarzgasse Maribor Schwarzgasse
priporoča svojo veliko zalogo divanov, garnitur, po-
hištveno suknjo, preproge, zastore, konjske žime.
Izdelovanje vseh tapetnih del v mestu in zunaj mesta.

Novost! Kapak matrake, priznano naj-
boljše napolnjene, nadkrijujejo daleko kar se tiče cene
in mehkobe mnogo dražje žimnate matrake in so zaradi
tega zelo v rabi.

Podobice

male in večje, zobčaste
in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove
tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice

so v 84 različnih vzorcih na
prodaj.

Na prodaj

Otvoritev nove prodajalne.

P. n. prečastitemu občinstvu si usojam uljudno naznaniti, da sem otvoril dne 7. aprila t. l. v lastni hiši pod trgovsko sodnijsko vpisano tvrdko

M. E. Šepec, v Mariboru, Grajski trg št. 2 (Burgplatz 2)
,,K novemu mostu“

od gospodov Albert Schuster in Vilko Weixl peljano

**prodajalno z modnim, manufakturnim, platnenim, suknenim, drobnim
in konfekcijskim blagom kakor z raznimi krojaškimi potrebščinami.**

Ker sem v zvezi le s prvorstnimi domače in tujedeželnimi tovarnimi in ker sem nabavil ugodno in mnogo izborne dobrega zgoraj navedenega blaga, bom tudi vsakterega p. n. kupca popolnoma zadovoljil. Priporočam torej p. n. občinstvu pogledati mojo celo novo in dobro razvrščeno zalogu blaga. Zagotavljam brezkonurenčne in nizke cene ter solidno postrežbo brez usiljevanja.

Z velespoštovanjem

M. E. Šepec.

Maribor, meseca aprila 1906.

Anton Sumrek

— podobar in pozlatar v Celju —

225 10—2 Graška cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor slavnemu občinstvu

za napravo in popravilo oltarjev v raznih slogih ter vsakovrstnih svetniških podob

kakor sploh vse v to stroko spadajočih del. Dela so priznana
umetniško dovršena in cene nizke!

CENE PRIMERNO NIZKE. DELO SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA IZGOTOVI. LIŠP NI TREBA ODSTRANITI. ZA VSE V SNAZENJE :: IZROCENE STVARI SE JAMCI ::

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko 9

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakokratnega obleka itd. ::

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

Sv. Marka

Te glasovite in ne-nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spaseno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmešek, odpravijo naduh, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljujejo prehav, čistijo kri in črva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborne proti hripcavosti in prehlajenju. Lecijo vse bolečine na jetrih in slezah ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujte točno pod naslovom:

488 20—12

Mestna lekarna, Zagreb

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se posilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvajstorka se ne posilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat	(12 steklenic)	4 K.
2 duoata	(24 steklenic)	8 K.
3 ducate	(36 steklenic)	11 K.
4 ducate	(48 steklenic)	14 60 K.
5 ducatov	(60 steklenic)	17— K.

Imam na tisoče priznalih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vsphem rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretničić, učitelj; Janko Kitar, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilijan Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1860.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Svoji k svojim!

Opozarjam vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

,,CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta

Zagreba

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelki proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatie“ v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

51—27

Kilne pase

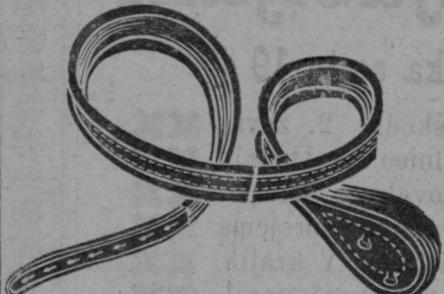
primerne za vsako kilo

z peresom ali brez tega
:: životne pase ::
(trebušne obvezne)

pokončne držaje, podlage za ploske noge, aparatate za životna skriviljenja in umetne ude ::

izdeluje ceno in izvistno vsled dolgoletne prakse
bandažist 123 9—2

**Franc Podgoršek,
Maribor, Burgasse 7.**

Salame fine ogrske gld. 180; iz grijati zelo prljubljene 130; duajske 86 kr; bolj fine gld. 115 za kilo.

Gnjat á la Praga 1 gld.; brez kosti gld. 1.20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina flna 50 kr. za kilo. Fine kranjke **klobase**, vel. ena 20 kr.

Slivovka brinjevec, gld. 1·20 liter pošilja s poštним povzetjem od 5 kil naprej

Janko Ev. Sirc
v Kranju.

Ustanovljeno leta 1885. Mnogo priznani o doposlanem blagu.

10 Kupujem vedno 161
brinjevo olje.

Izvrstno žimo

v vseh vrstah in razne cene

258 priporoča 3 se dobi v najboljši kvaliteti pri

M. BERDAJS,

= trgovec v Mariboru = na Sofijinem trgu (v gradu).

Barthelnov apnenec

258 za pašo (pičo) 3

M. Berdajuš,

= trgovcu v Mariboru, na Sofijinem trgu v (gradu).